

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT. Mária-u. 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
I. EMELET

hová a lap szerelmi részét
illető minden közlemény
intéendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vessz: 1

Kormánypárti fenyegetés.

Pécs, 1896. szeptember hó 4

(*) Nem valami nagy bizalommal tekinthet a mi, humoros elemet nem nélkülöző, kormányunk a tegnap megnyitott „visszavonhatatlanul utolsó“ ülészek elé. Erre vall a „Pester Lloyd“-nak egyik közleménye, mely a helyzettel foglalkozva, a kvótát és a kiegyezést illetőleg attól tart, hogy egy ellenzéki obstrukció akár a kérdés elintézését, akár a provizoriumot lehetetlenné teheti és ezért a következő konkluzióra jut:

„Megengedje-e most már a kormány, hogy az ellenzéki ellentállás sikeresen vitessék keresztül és a vám- és kereskedelmi szerződés időleges meghosszabbítását is lehetetlenné tegye, avagy ne vessen-e véget a gonosz játéknak, melylyel amugy sem nyerhető semmi, az által, hogy az országgyűlést feloszlatja? Ez az a kérdés, amely fellett nézetünk szerint a kormánynak határoznia kell, addig, amíg lehetséges, hogy az új választások alkalmas időre kiirassanak; a feleletet erre a kérdésre azonban csak az országgyűlés, illetve az ellenzék hangulatából ítélve, lehet majd megadni. Azt teljesen kizártnak tartjuk, hogy a kormány hosszadalmas kísérletezéseket tegyen, mielőtt az elhatározó lépést megtette volna. Ha az ellenzék a végletekig akarja folytatni a harcot egy tárgyaltalan csatában, mert

hisz a provizorium nem prejudikal a végleges döntésnek, akkor jobb a választó nemzetet bíról felhívni — mert nem lehet kétség az iránt, hogy miképpen fog hangzani az ítélet, sőt még az ellenzéki pártok sincsenek ez iránt kétségben. A helyzet kulcsa akkor ismét ott volna, ahol természetes helye van, a szabadelvű pártban, amely az országban sohasem volt népszerűbb és a kormánynál, amelyet egyforma mértékben tüntet ki a korona bizalma és a szabadelvű többség támogatása. Röviden mindent egy mondatba összefoglalva — az obstrukció megkísértését csak úgy lehet hathatósan megakadályozni, hogy lehető jókor hivatkozás történik a nemzet akarására. Az ellenzéki pártoktól függ, hogy a jelenlegi képviselőház megérje-e törvényes idejét, vagy pedig csakhamar megtérjen elődeihez.“

Igaza van a kormány német lapjának, ha komplikálnak és vigasztalannak tartja a helyzetet, de kötelességünknek tartjuk reámutatni, hogy ennek oka egyesegyedül a kormány, a melyet okosság nélkül való politikája vitt e hinárba. Hisz az ellenzéki pártoknak még csak alkalmuk sem volt arra, hogy a kiegyezési kérdésekben akadályokat gördítsenek a kormány akciója elé, hiszen ez mindeddig a parlamenten kívül folyt le.

A félhivatalos farizeusok aztán vezérlapjuk szemérmetlen fenyegetéseit tovább fűzik azzal a szemforgató képmutatással,

melylyel a bűnösök a szelid ártatlanság köpenyében burkolózva, bűnbakul az ellenzéknek akarják a nemzet elé állítani. Tehát az ellenzéknek az volna a kötelessége, hogy ne zavarja a tárgyalások „sima menetét“, helyében meg ne moccanjon, szót a kormány javaslatai ellen ne emeljen, hanem szépen engedje törvényerőre emeltetni azokat, fogadjon el gazdasági kiegyezést, kvótát és mindent, ami kormánypárti fülnek kellemes. Nem szabad többé érveket fölhozni, mert az ellenzék erélye kényszeríteni fogja a kormányt, hogy a képviselőházat széjjelkergetse.

Valóban, alig volna lehetséges egy percig is fel nem ismerni azt a perfid játékot, melyet a kormány az ország előtt ismét eljátszani akar. A miniszterelnök jól tudja, hogy a képviselőház ellenzéke minden erőből, a házszabályok minden jogainak felhasználásával fog küzdeni a gazdasági kiegyezés ellen, akár kontempláltassék az mint végleges rendezés, akár mint provizorium. Miután pedig bizalma van a kormánynak, hogy az alakítandó új parlamenttől könnyebben várhat sikert. elhatározott szándéka az ellenzék által megindított harc esetén a Házat feloszlatni, de annak odiumát és késztető szükségét az ellenzékre tolni, mely akadály volt az „aldásos működésnek.“

Ennél infámisabb rágalom, gyalázatosabb komédia nem képzelhető. Mert az már csak mégis hallatlan vakmerőség, hogy egy nyilvánvaló bűnös más ellen emeljen

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Lelki vakság.

Miért legyen csak a „nagyaságos asszonyoknak“ előjoga ahhoz, hogy a nyilvánosság előtt tárgyalják ügyét, azért talán, hogy a többi nagyaságos asszonyok hódításain irigykedjenek, kudarcain mulassanak.

Ha épen csak ezért, akkor, kedves pajtikám, a közjó nevében kérek, ne vedd rossz néven, ha te is a „nagyaságos asszony“ sorsára jutottál; a te kudarcod szellőztetése itt a vonal alatt talán a többi pajtikának okulására szolgál. Félek, hogy nagyon talán, mert elég sajátságos, de úgy van, hogy a szerelem terén csak a saját kárunkon tudunk okulni és nem a másén — persze merő hiúságból.

Magam előtt látlak megtörtén, ahelyett, hogy friss vér lüktetne ereidben, a kinek megkönnyebbülten kellene föllélegznie egy hosszú, nehéz lidércnyomás alól történt felszabadulás után.

Csak a régi, javithatlan vagy te pajtikám.

Fáj ugy-e, sajog még a seb?

És a fájdalom a te lelkedben jó talajra

akadt; ám, teljék a fájdalomnak is öröme benned . . .

Előre láttam, megjósoltam. De midőn tiszta, önzetlen baráti érzelmem megszólaltatott, hogy ne engedjelek az örvénybe rohanni, hogy figyelmeztesselek: nem hozzád való az a leány, hagyd abba vele, végig megbántottál s mint ellenség váltál meg tőlem.

A te ideális lelkületed betelt azzal, hogy szeretheti, imádhhatja azt a leányt, aki benned a jó fiut, jó partit látta, de nem a jövőd férjet. Emlékezel, hogy az a másik mennyire kedvedben járt s hogy igyekezett bizalmaskodni, behizelegni? Többször láttam őt a karodba csimpaszkodva, mint menyasszonyodat s nekem mindig úgy tetszett, hogy ez a kettő, a te két karodat szemelte ki, hogy azokon udvariasan az oltár elé vezesd őket. Az elefántoknak te büszkesége lettél.

Jó Isten: — de vakok vagytok ti, a szerelem rabjai mindannyian! — Szinte létre sem jön a szerelem vakság nélkül s ha nem volnátok vakok, talán sohasem lennétek szerelmesek — legfőleg csak szeretők.

Épen a szerelmesekre nézve óriási hátrány az, hogy az ember nem a szemével, hanem az agyvelőjével lát: a szem csak fotografál, hogy mit, azt az agy mondja meg.

A nyitott szemmel alvónak szemeiben az eléje tartott tárgy lerajzolódik, de az agy

alszik, nem vesi tudomásul. A szerelmeseknek is nyitva van a szemük, csak hogy rájuk kell fogni, hogy nem alusszának. Talán ezek az ébrenalvók?

Valahol meg vagyon írva, hogy van az agyvelőben egy hely, mely ha beteg, létre jön az ugynevezett lelki vakság. Szegény szerelmesek, én erősen gyanitom, hogy a látleletet egy megrögzött bajtársatok szolgáltatta.

Tehát betegek vagytok . . . lelkivakságban sinylódtok.

Ilyenformán nem is csoda, ha a szerelmes nőjének nem egy nőt, hanem istennőt lát.

S ha nagyon, de nagyon megerőlteti szemeit, na akkor degradálja angyalnak, hanem azután kész is rá megesküdni, hogy úgy szökött meg az angyalok égi karából, hogy még a szárnyait is látja és csak azért öleli oly hévvel magához, nehogy még valahogyan elröpüljön.

Van aztán szerelmes, kinek az ideálja a legragyogóbb csillag az égen — ne adj' isten, hogy ezt valaki kétségbe merje vonni — gyémántfényű sugaraival elhomályosítja összes társait. De es is az ő vezércsillaga minden tettében, ez vezeti őt mindenben — az orránál fogva. Ez a fikszpontja, ennek elérése nála végcél, ezt birni végrendeltes. Megy, fut, rohan, iramodik utána vakon. mig

hamis vádat és magát akarja menteni az által, hogy a saját bűnét másra tolja.

A kormány tétovázó magaviselete az ország legfontosabb kérdéseiben, a kétszintű játék, a meghunyászkodás, melylyel a túlkövetelő Ausztria előtt meghajolt, teremtették meg a mai helyzetet, hogy a nemzet élénkebben, mint valaha és mintegy végveszedelemben szabadulni akar a gazdasági kiegyezés örökös hátrányaitól és az önfentartás ösztönével törekszik gazdasági önállósága után.

Az ellenzék az országnak iránta való bizalmával igyekszik meggátolni, hogy a kiegyezés megújíttassék. Es midőn a kormány látja, hogy nem tudja terveit keresztülvinni, midőn látja, hogy kelepcébe kerül, egyszerre előáll nagyképu fenyegetőzéssel, hogy az ellenzék nem fogadja el bírójának, hanem fölcsatván a Házat, appellál a nemzet ítéletére.

Vajjon a nemzet melyik részének ítéletét várja a kormány? Azét e, melyet erőszakokkal és vesztegetésekkel céljainak szolgálatába hajtott, vagy azét, mely meggyőződéséhez híven felemeli tiltakozó szavát az ország érdekeivel packázó hatalmi rendszer ellen. Mert ha a kormány abban bizik, hogy egy új parlament engedékenyebb lesz és általa céljait könnyebben valósíthatja meg: úgy e bizalmát csak abba helyezheti, hogy ismeretes választási eszközei által egy neki tetsző képviselőházat fog összehozni, mely kormánypártisága tulsúlyával lenyomja a harcoló ellenzékét. Azonban bármily megdöbbenést is okoz a kormány hazafiatlan reménykedése egy új parlament szervilizmusában, még sem lehet elhinnünk, hogy képes lenne összehozni oly képviselőházat, mely vakon dobja magát oda a legvilágatlanabbnak martalékul.

A korrupció legnagyobb foku nyilvánulásai közepette sem tételezhető fel oly erkölcsi súlyedés, hogy a képviselőház tisztán eszköze legyen egy rendszer jellem nélküli céljainak. Hiszen a választó polgárok az új választásoknál is szem előtt

fogják tartani a kormány nyilvánvaló terveit és úgy vagyunk meggyőződve, hogy nem fognak vágyakozni arra a herosztratesi dicsőségre, hogy segédkezet nyujtsanak egy hazafiatlan kormánynak országunk jogainak elkobzásában és gazdasági tönkretételében.

A kormány eljárásának tehát csak az lehet az eredménye, hogy mindazok, a kik a politikai tisztességre még tartanak valamit, inkább visszavonulnak, semhogy eltűnjék, hogy egy magyar kormány, az alkotmányosság leple alatt, oly eszközökkel éljen, melyeket az abszolutizmus is megvetett. Revolvért szegeznek a parlament mellére és azt mondják: Tessék elfogulatlanul nyilatkozni. Ilyen erkölcsi alapon áll a Bánffy-kormány.

A mi kiállításunk.

Budapest, 1896. szeptember 3.

1852-ben III. Napoleon meghívta a fejedelmeket és nemzeteket, hogy látogassanak el az akkori párizsi tárlatra, melyen a francia ipar és művészet gazdagságát s a francia nemzet gazdasági fölényét akarta Európával éreztetni. 1852. óta az egyes nemzetek a kiállítások csillaga alatt állanak. Kedvenc eszméje lett minden államnak a kiállítások rendezése, nemcsak nemzetközié, hanem mindennemű speciális szakkiállításoké is. Láttunk azóta egy csomó szakkiállítást, láttunk ipari-, gép-, villamos-, halászati-, hizómarha-, szinészeti-, gyermekkiállításokat stb., most pedig már állandó kiállításaink vannak akár Budapesten is. Publikum volt, van és lesz mindig, — mert kiállítást látogatni, ez mai napság már divattá vált.

Tény az, hogy a kiállítások rengeteg pénzbe kerülnek, viszont azt is tudjuk, hogy nemcsak a rendezők, de a kiállítók költségei sem szoktak megtérülni. Kérdés hát, hajtának-e a kiállítások oly hasznot, minőt a költségek tekintetbe vételével elvárni lehetne.

A kiállítások célja első sorban oktató, izlésnemesítő és nevelő. A közönségre azonban e tekintetben alkalmatlanok. Ha felvilágosítást nyujtani a céljuk, akkor organizációjuknak másnak kellene lenni. Nem arra

kellene törekedni, hogy mennél többet állítsanak ki, hanem arra, hogy lehető keveset, de igazán jót és szépet. A mostani kiállítások sokkal és sokféleképpen szolgálnak, egy egész kis világ van előttünk, melynek alapos megismerésére hónapok sem elegendők, ezekből azután csak a szakemberek huznak hasznot és előnyöket, ők kiismerik magukat, itélkeznek a kiállított tárgyak felett és megismerkednek az ipar és iparművészet haladásával. A gyárosoknak szükségük van erre és ha nem volnának kiállítások, tanulmányutra kellene indulniok, mely tanulmányutra szánt költségek mellett messze elmaradnak azok az áldozatok, melyeket állam és társadalom a kiállítókért hozni szokott. Viszont más oldalról a gyárosok nem pillanatnyi szükségletek fedezésére dolgoznak, hanem oly jövőbeli szükséglet fedezésére, a melyet nem ismer senki. Mindenki tul akar adni cikkein. Innen származik a reklám óriási fejlődése, innen van, hogy a kiállítások is, mint igen drágán megfizetett reklám, mindig számíthatnak látogató közönségre, a melynek kíváncsiságát felcsigázták.

És mégis a kiállításokon nem találunk valami nagyon sok kiváló dologgal; mindenütt csaknem ugyanazok a tárgyak vannak közszemlére kitéve; csak a külső, mely a tárgyakat magában rejt, mutat bizonyos szenzációs haladást.

Ha azután vége a kiállításnak, akkor kezdik a kiállítók belátni, hogy csak nagyon kevesen voltak oly szerencsések, a kik elmondhatják, hogy rájuk nézve a kiállítás eredményével záródott be. A kiállítók legnagyobb része örülhet, ha néhány megbízást kap, a melyeket különben kiállítás nélkül is megkapott volna, a mi mellett a költségeket megtakaríthatta volna, mert az igazán hasznos találmányok és gyártmányok mindig találnak utat a fogyasztó közönség közé kiállítások nélkül is. A mai gyártmányok a kiállításra csak mint költséges reklámra szorul, különben is akként van berendezve, hogy a termelvény a vevőnek akár még házához is szállítatik. Ma már a legkisebb vidéki városban ugyanazokat a gyártmányokat lehet vásárolni, vagy könnyen megszerezni, a melyek a gyártás helyén kaphatók. Még a kézi munkás, a kisiparos is ismeri az ő ipara terén előforduló újításokat s a nagy gyárak termelvényei ezéles ez országban megtalálják mindenütt, a könnyű és gyors közlekedés következtében a raktározást és képviselőket.

Iren ebben is elűtött a többi asszonytól: élesztette benned a vakbizalmat. Egyszer magam is láttam, amint csintalankodva állad alá nyult, de jegyezd meg jól: a nő az ő rózsás körmeivel kétféleképp vivja csatáját. Vagy kikaparja velök szemedet és akkor megvakulsz, vagy pedig megbízsergeti velök az áladat. Akkor leszel csak isten igazából vak.

Te nem láttad azt, amit már az egész világ látott, amiről már mindenki sutogott; de hát igaz, beteg voltál, lelki vak, mely betegség abban nyilvánul, ha látja is a tüzet a szenvedő, tudja, hogy lát valamit, de nem tudja, hogy mit, csak akkor midőn már megsüti a kezét, akkor ébred a valóság tudatára. Ugy-e téged is már megsüti e gyehenna tűz s azért éget nagyon a seb?

Ez a tűz most mardossa szivedet, mely csak ő érette dobogott s a melyet az Amor lőtte nyil már régen megsebzett, de ez a seb olyan volt, hogy minél jobban sajog, annál édesebb érzést kelt, minél mélyebb, annál gyönyörtadóbb, annál ellenállhatatlanabb erővel szakítja el az ést a szívtől. De ez új seb ez gyötör, és kinez és kegyetlen ki-méletlenséggel rázza fel álmaiból az ést és helyezi jogaiba vissza.

Ime leesett a hályog szemedről s most fáj a világosság, a valóság.

Hermelin.

aztán bele nem pottyán a keserű kiábrándulásához címzett gödörbe.

Hogy te lelked vakaságban szenvedő pajtikám, mutatja az, hogy az áltad rajongásig szeretett lényt egyszer galamb, másszor vicánkózó kis aranyhal alakjában láttad. Az én galambom, az én tubicám, az én kis angyalom, mondád többször.

Látod: az agyrém, a szerelmesek beteg agyvelőjének fogalomzavara. Te azt hitted, hogy a galamb az odaadó szerelem s ragaszkodás jelképe. Dehogy, pajtikám; az ösvízé meg a kéjenc Szemiramiszé. Vagy azt tartottad a halacsokról, hogy akkor fogod ki a hálóval, mikor neked tetszik? Hogy is ne, mikor a háló a kis aranyhal kezében van; a behálózott csak te lehetsz.

Boldog családi életet élsz, hírlott felőled eleinte; nincsen földi halandó, kivel cserélnél; micsoda asszony, micsoda a te Irénéd.

Ugy-e vidám a pajzánóságig, ragyogó a szeme a szikraszórásig, égő rózsá az orcákra, melyet csak a szerelem képes rájuk leheini. . . igen igen; csakhogy nem neked szólt ez, pajtikám, hanem a másoknak, a te házi-és kebelbarátodnak.

De egyről bizonyos vagyok. Egy igaz, őszinte érzélem kis asszonykád részéről egyedül csak téged illetett: a hála érzete. Mi sem nehezebb, mint a szerelmet titkolni, palástolni. És e nő szeretett. Titkolnia kellett

s te szabadítottad őt; neki szabad volt már a világ előtt szeretni; szemel bátran tündökölhetek igéző tüzekben, miyent imért csak a szerelem képes gyujtani — hiszen férjezett nő volt. De milyen szépen is hangzik: hálás feleség.

A szerelmesek beteg lelkének egyik kinővése a féltékenység is. Ez lelki vakaságuknak még hathatósabb élesztője; azt a keveset is, amit meglátva, kivenne szerelmesünk, azt is elföldi előle; gyanuját hamis irányba tereli, ott összpontosul minden figyelme, hogy annál inkább elvonja azt a bűnfészektől, annál szabadabbá tegye annak légkörét.

Féltékenyen őrizni. . . Nevetséges. Két ellentmondó szó, egy nonszensz, féltékenynek lenni is, őrizni is, ez a kettő kizárja egymást. Hiszen, ha Argosz őrizi is az asszonyt, ha ez szeret, akarata oly erős, hatalma oly nagy, hogy könnyű neki egy Hermeszt szeresni, ki annak az Argosznak fejét, még ha millió szem volna is benne, porba hullatja.

De hiszen a te lelkületteddel, a te jellemmeddel nem is igen fért össze a féltékenység. Ugy-e te, pajtikám, amilyen vakon szerettél, ép oly vakon bíztál is. Ez sok egy asszonynak, ez bántja őt, ennyire ő nem reflektál. Légy inkább féltékeny a végletekig ezt szivesebben megbocsátja, mint azt, ha bizalmaddal halmozod el.

Még e század első felében is, a mikor a szükségletek kisebbek voltak s az igények szűkebb körre szorultak, a közlekedés pedig rossz volt; a mikor még kevesebbet vásároltak s igen nehéz volt az árukat meghatározott időre valahová elszállítani, akkor előnyös volt, ha valami időben, bizonyos helyen volt nagyobb eladási és vételi alkalom. Ez volt a vásárok virágzó korszaka. Azóta azonban megnöttek a városok, a gazdagság szaporodott, az igények bővültek s a szükségletek nagyokká lettek. Az iparosok a nagyvárosokba jöttek s a vásárok elvesztették jelentőségüket.

Igy áll a dolog a kiállításokkal is.

Ezért tüzték ki a mostani kiállításunk fő jellegetül a történelmi fejlődést és ily alapon kiállításunk egész más forma, mint az eddigi kiállítások, hadd tudja meg mindenki, hogy a magyar nemzet jubileuma alkalmával rendezett kiállítás nem akar költséges reklám helye lenni, ez nem egyéb, mint egy része millenniumi ünnepségeinknek, kiegészítő része nemzeti jubileumunk komoly ünnepének.

De nem csak ebben, kiállításunk még valamiben teljesen eltűnt az eddigiektől. Van benne valami új, látható olyasvalami, mi eddig még soha sem volt sem országos, sem nemzetközi kiállításokon. És ez a kereskedelem. Ha szóba került, rendszeresen azzal ütötték el a dolgot, hogy hiszen a kereskedelemnek nincs mit kiállítani, mivelhogy annak tagjai kivétel nélkül helyet foglalnak a mezőgazdasági, vagy ipari termelvények között. A mi kiállításunkon a kereskedelem is szerepel. Tárgyai természetben, no meg forgalmi jelentőségük szerint irodalmilag és statistikailag kerülnek bemutatásra; eszközei: a raktározás, a csomagolás, a szállítás, a vásár, a könyvvitel, a reklám stb. valamint a kereskedelem mozgó ereje: a pénz és hitel, közvetlenül szemlélhető módon, tehát természetben, vagy mintázatlan és pedig minden egyes osztály, egyszersmind történelmi fejlődésben, már a mennyiben ezt hitelesen megállapítani lehet.

Az ezret meghaladó érmekegyűjteménye galvanoplastikailag másolva élénk állítja Szent-István óta vert magyar pénzeket: — régi okmányok a kereskedelem multjára adatokkal szolgálnak; — az arcképcsarnok az ország legelőkelőbb cégeinek alapítóit mutatja be; — a raktározási osztályban felette képcsoportozat-tünteti elő a régi és mostani kereskedőházak helyiségeit és raktárait. A szállítás köréből pompás aquarellek és modellek tüntetik fel az országban divatozott és mostanság használt árutárolási eszközöket. Ott látunk egy ósdi és egy modern terményirodát, amazt egyszerű butorzatával és kezdetleges könyvvitelével, ezt mai színvonalon álló berendezésével díjzabásai és árképzési tabellákkal. Befejezi pedig ezen érdekes gyűjteményt a reklámeszközök gyűjteménye, mely nagy tarkaságban halmozza a kereskedő világ álló és mozgó reklámtárgyait.

Kereskedőkre alig képzelhető valami kegyeletesebb, mint a rögös multat visszatükröző efféle emléktárgyaknak a látása és alig valami tanulságosabb, mint együtt, egy helyen találni a modern kereskedelmi élet segédeszközének gyűjteményét. Arról is van azonban gondoskodva, hogy ez összeállítás ne tessen unalmasnak, száraznak, láthatunk ott közvetlenül ható és érdekkeltő képeket és scénaakat, melyek az egyes osztályok tudományos anyagának keretét képezik. Korhű jejenetésekkkel látjuk a régi pénzváltási intézményt a mint Zsigmond idejében szabályozva volt, az ő budai bankárt, a hogy a XVI. századból ránk maradt leírások után ismerjük, a későbbi brassói görög társaság működését, egy debreceni és egy nagyszombeni mult századbeli vásárt stb.

Mindez ujdonság a kiállítások króniká-

jában sokoldalú és gardagságtörténelmi szempontról nagyon is becses.

A kiállítást a maga egészében jellemezni, leírni, hogy milyen ez a mi kiállításunk, ez körülbelül olyan kívánság, mintha valaki megkérné, hogy fűtyöljem el Gounod „Faust“ját. A kiállítás nagyon szép. Éppen ma hallottam egy nagy német családot „gross-artigozni“, a mint a kiállítás területére belépett. Olyan szép ez, mint például a csillagos égbolt, avagy egy főnyeremény. Szóval igen, nagyon szép, a ki nem látta, az nem is tudja, hogy mi szép, sőt még ennél is szebb.

H i r e k .

Pécs, 1896. szeptember hó 4.

Népdal.

Furcsa szél fuj kelet felül;
Aligha vérbe nem kerül,
Miről a szél dudolászik, —
Európa tőle fázik.

Közel háromezáz év óta
Beteg már a török porta;
Csak kinlódik, csak halódik
S Kréta most rajt' nagyot lódit.

Örmény kérdés az a csomó,
Melyhez semmi már az olló;
Kard kell hozzá, ágyu, puska
És el a szép Boszporusra!

Nagyhatalmak készek is rá, —
Hajóhadunk indul is már;
Szaloniki alatt várja,
Mikor menjen a csatába.

Angolország szinte mozdul,
S mégis a Jildiz-kioszkbul
Tettre készen ki se áll ki, —
Beteg embert mindig várni?!

Oda rég a félhold fénye,
S a padisáhk dicsősége
Kasirozott, az is talmi;
Csak egy lépés s meg fog halni.

Meg fog halni s az országon
Osztokodni szinte látom
A nagyhatalmak csoportját, —
S majd egymást is harcba fogják.

És a koncon hajba kapva,
Egymás kardját vetik latba
S irtó háborúra lépve, —
Oda lesz a világbéke!

Furcsa szél fuj kelet felül;
Aligha vérbe nem kerül,
Miről a szél dudolászik, —
Európa méltán fázik!

Igric.

Napirend 1896. szeptember 5-én.

Naptár: szombat, szept. 5. — Róm. kath.: Lőrinc. — Prot.: Herkulesz. — Görög-kel. (aug. 24.) Eutik. — Zsidó: 8. Nezávim. — Nap két 5 óra 9 perckor; nyugszik 6 óra 14 perckor. — Hold két éjjel 2 óra 2 perckor; nyugszik d. u. 5 óra 14 perckor
Időjárás: hőmérséklet 23 Celsius fok meleg légnyomás 752. Kialtás a központi meteorologiai intézetjelzése szerint: meleg, száraz idő és zivatar, várható.

Katonai utóállítás a Scholtz-féle sörházban reggel 8 órakor

— (Főhercegek Bellyén.) Izabella főhercegnőt a napokban bellyei birtokára várják, hová Frigyes kir. herceg is lelátogat Pozsonyból.

— (Ünnepi rend.) A közeledő izraelita ünnepekre a pécsi izr. hitközség ima-

házában tartandó ünnepi ajtatosságok sorrendje a következő: Ujév előestéjén, hétfőn este 6 órakor „meiriv“ ima. Ujév napján (kedden) reggel 6 órakor „sáhárisz“ ima; délelőtt 9 órakor pedig „mussáf“ ima és ünnepi hitközségi beszéd, tartja Perls Ármin dr. főrabbi. Délután 4 órakor „minha“ ima, este 6 órakor pedig „mairin“ ima. Szerdán reggel 6 órakor „sáhárisz“ ima; délelőtt 9 órakor pedig „mussáf“ ima. E nap az izr. hitközségi népiskola dísztermében tart ünnepi beszédet Perls Ármin dr. főrabbi a 9 órai „mussáf“ ima után. Délután 4 órakor a templomban „minha“ ima zárja be az ünnepi ajtatosságok sorrendjét.

— (Iskolai Veni Sancte.) Pécs városi községi népiskolái és a polgári leányiskola növendékei számára ma délelőtt 8 órakor volt az ünnepélyes „Veni Sancte“ a a belvárosi plébániatemplomban. A tanév ünnepélyes megnyitását jelentő istentiszteleten a tanítói kar vezetése alatt a belvárosi iskolai és polgári leányiskolai növendékek vettek részt s utána az iskolába vonultak, honnan a tanév megnyitását jelző igazgatói beszéd, meghallgatása után szédszóledtek, hogy hétfőn megkezdjék a rendes iskolabajárást.

— (Esküvő.) Bonyhádi Percel Béla, tolnamegyei főszolgabíró, holnap (szombaton) tartja esküvőjét Schönherr Mihály szalodatulajdonos leányával, Schönherr Elizával. A polgári esketés — melyen Percel Dezső belügyminiszter is jelen lesz — délelőtt 11 órakor történik meg az anyakönyvvezetői hivatalban; a házasság egyházi megáldása pedig délután 5 órakor lesz a belvárosi plébánia-templomban.

— (Eljegyzés.) Fejős Imre földbirtokos, eljegyezte Borsódy József, Borsódy Lajos bankigazgató leányát Szegzárdon.

— (Jubileum.) Rendkívül kedves ünnepély folyt le f. hó 2-án este a kaposvári vasuti étkező kerthelyiségében. Olofson Gusztáv ma 10 esztendeje, hogy Kaposvár közszeretében álló, derék állomásfőnöke. Ezt az alkalmat ragadták meg számos jó barátai, kollegái és bankettet rendeztek tiszteletére, melyen a kora hajnali órákig a legdíszesebb hangulatban volt együtt a kedélyes, szép társaság. Felkészöntőkben sem volt hiány. Olofson igazán megérdemli azt a ritka szeretetet, amelylyel kartársai és barátai környezik, mert mint ember és hivatalnok mindenkor azon volt, hogy erre érdemeiket szerezzen.

— (Öngyilkos gyerek.) Ha a jelek nem csalnak, a legközelebb jövőben már állandó rovatot kell nyitni a tisztelt öngyilkos emberiség számára. Alig mulik el hét, hogy legalább egy öngyilkossági esetről ne kellene hirt adnunk. A századvégi nyomorult társadalmi viszonyainkat élénken jellemzik azon esetek, midőn éretlen gyermekek hasonlanak meg ömágukkal a világgal és fegyvert emelnek maguk ellen. Így tett tegnapelőtt Berger Gusztáv, kaposvári divatáru kereskedő Haberfeld Muki nevű 14 esztendő tanulója is, a ki összekapott valahogy az egyik segéddel, aztán „consilium abeundival“ végződött az ügy. Odaüzent gazdája a fiu édes apjához, hogy vigye hasa, mert ő nem veheti hasznát. Muki urnak se kellett

több. Kiloholt az erdőbe, aztán egészen egyszerűen egy kőrifára felkötötte magát. Mire levágták, már nem élt.

— **(Direktorból irodaigazgató.)**

Az országos színészegyesület irodaigazgatói állására, mely Bényei István távozásával üresedett meg — mint az „E—s“ írja — Somogyi Károly, a pécsi színház igazgatója is pályázik.

— **(Nem szereti a katonáéleletet.)**

Nincs semmi kedve a katonáskodáshoz Mó cig Tamás, privigyei származású tót legénynek s e miatt aztán nem is tartotta kötelességének, hogy otthon a katona sorozásra jelentkezék. Hol járt, merre élt ez idő alatt: senki sem tudja: annyi biztos csak a dologban, hogy a tolnamegyei Pincehelyen is megfordult. Most a privigyei szolgabíróóság közzé teszi a katonasorozásra nem jelentkezett legényt, a kit keres a pécsi rendőrség is, hogy nem erre folytatja-e valamire az ablakcsinálás művészetét?!

— **(Brutális helypénzszedő.)**

Vérlásító jelenetek voltak szemtanui ma reggel a piac-téren járókélók. Egy falusi asszony, a ki kosarában valami eladni valót hozott a piacra, helyet foglalt a Valentin-féle könyvkereskedés előtt. A helypénzszedőnek, mikor a helypénzt követelte, egy ezüst forintot adott át, a mit ez azzal az indoklással, hogy nem akarja idejét tölteni a visszaadással. elutasított és a szegény asszonytól aprópénzben követelte a megjáró díjat. Miután ez erre képtelen volt, mert egyáltalában nem volt aprópénze, a helypénzszedő kirántotta kézi zálog gyanánt az asszony hóna alól esernyőjét, de oly szerencsétlenül, hogy az esernyő egyik vaskampója beleakadt az asszony kéz csuklójába és onnét a bőrrel együtt jókora húsdarabot kiszakított. A körülálló tanácsára a szegény asszony a rendőrségre ment panaszra, a hol a brutális helypénzszedőt azonnal előállították és alaposan megkorbolták. Mivel est végtelenül csekély megtorlásnak tartjuk, megindítottuk a nyomozást a szegény asszony kiléte után, mert bizony a rendőrségnél még csak nevét sem kérdezték. Ha majd megtudjuk, a brutális helypénzszedő nevével együtt nyilvánosságra hozzuk.

— **(A halászegény bűnei.)**

A pécsi rendőrséghez is megérkezett körözvény szerint Neumüller István, bonyhádi szűletésű, 35 éves, halászegédet, lopás büntette, könnyű testi sértés vétsége és kihágás miatt körözik. A körözött halászegény ez előtt egy hónappal szabadult ki a fogságból, hol egy hóig ült verekedés miatt. Ugy látszik azonban, hogy javithatatlan természetű, mert ime rövid egy hónap alatt lopásra vetemedett, miközben üldözését megebesítette s amellet még egyéb bűncselekmény is nyomja a lelkét. Ezek hatása alatt megszökött s most keresik, hogy elvegye bűneiért méltó büntetését.

— **(Vasutállomás megnyitása.)**

A m. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a múlt hónap 15-én megnyitott kaposvár-fonyódi h. ó. vasuton fekvő „Fonyód-Fürdőtelep“ állomás, mely annak idején csak személy- és podgyász-forgalomnak volt átadható, augusztus hónap 29-én az összes forgalomra megnyitott.

— **(Előmunkálati engedély megújítása.)** A kereskedelemügyi miniszter Leopold Lajos szegzárdi lakosnak, a m. kir. államvasutak Báltaszék állomásától az építés alatt álló szegzárd báltaszéki helyi érdekű vasutvonal folytatásaként Bátta, Duna-Szekcső, Somberek, Szabar, Lancsuk községek határán át, a mohács-pécsi vasut Mohács állomásának érintésével Kölked, Maiss, Udvar, Dályok és Főherceglak irányában a m. kir. államvasutak Baranyavár Monostor állomásáig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyu vasutvonalra 1895. évi március hó 30-án megadott előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára megújította.

— **(Értekezés az alapítandó cukorgyár ügyében.)** Mint közöltük is régebben Kardos Kálmán főispán, Aidinger János kir. tanácsos, polgármester, Szily László alispán, Otócska Géza, gazdasági egyesületi elnök és Szily Tamás felhívást bocsájtottak ki egy Pécsen alapítandó cukorgyár ügyében. E célból holnap délelőtt 10 órakor értekezlet lesz a vármegyeház nagytermében.

— **(Felsült spiclik.)** Haladunk. Régebben konstatáltuk ugyan már, hogy holmi titkos rendőrök Pécsen is működnek s most hirt kaptunk arról, hogy ilyen titkos rendőrök csizmadiafogást is megcselekednek már. Tegnapi este történt a dolog, a mely ezt bizonyítja. A Barcsról jövő esti 8 órai vonatról többek közt egy fiatal iparoslegény is kiszált. A mint a kijáró kapun — pakkokkal megrakva — kilépett s meglátta két legénytársát, a kik várták, lihegve szólt oda hozzájuk, hogy segítsenek neki a pakkokat vinni. A két barát nagy készséggel veszt át egy egy pakkot s indul is vele. Azonban egyszerre csak odaugrik melléjük két ember s azzal, hogy „ők nem hordárok, minek foglalkoznak pakkhordással“, tessékelik be őket a rendőrséghez. A két legény hiába szabadkoszik; hiába mondják meg, hogy itt helyben laknak, itt és itt, így és így hívják őket, csak be kell nekik menni a rendőrségre. A két spicli diadalmasan halad mellettük, de a rendőrségen ugyan csak megnyulnak az orruk, mikor kiviláglik, hogy csizmadia fogtak. A két legény rögtön el lesz bocsájtva; a két spicli pedig búsan megy tovább, lesni — újabb diadal után.

— **(Véres bosszú.)** Véres bosszút állt az éjjel egy eddig még ismeretlen ember az ellenfelén. Az áldozatot reggel összeverve találták meg a Bány-ut menti mély árokban. Ott feküdt vérbe fagyva, már élettelenül s nem mondhatta meg ki volt gyilkosa. Ugy történt a véres eset, hogy a Vilmos-utca egyik házának udvarán az éjjel csirkefogó járt. Nem vitt el semmit, sőt a házórzó eb az inába kapaszkodott és átugrott a falon. Egész a Bány-utra üldözte a futó csirke tolvajt, a ki ekkor szembeállt vele és egy kövel agyonverte. A véres kő ott feküdt az áldozat mellett, jelentve a véres bosszút, melyet egy eddig még ismeretlen tettes állt ellenfelén.

— **(Egyházmegyei közgyűlés.)**

A külső somogyi megyei ev. ref. egyházmegyei közgyűlését f. hó 1-én és 2-án tartotta

meg Tabon Bocskor Lajos esperes és Sárközy Béla főgondnok elnöklése alatt. A közgyűlést az esperes lélekemelő imája nyitotta meg, melyet követett a tárgysorozat, melynek érdekesebb részét képezte a kegyeletés megemlékezés Horváth Gábor elhunyt világi tanácsbíró felett. E tisztet Gózon Gyula kiliti ev. ref. lelkész szépen teljesítette. Gyönyörű emlékbeszédet mondva az elhunyt egyházához hűsége felől. — A gyűlés egyik lényegesebb határozata az: hogy a ref. tanítóknak anyakönyvvezető helyettesekül leendő kinevezését nem helyeli, és pedig tanügyi és fenhatósági illetékesség összekeverés szempontjából. — Miután az esperesi jelentésnek az egyházak és tanügy állapotáról s a vallás-erkölcsi élet nemes irányban való óhajtott fejlődéséről szóló gyönyörű szakértelemmel szerkesztett részét, hogy ezek örvendetes haladást tanúsítanak, tudomásul vette, megválasztotta a ker. képviselőket; és pedig egyházi részről Kálmán Gyula ságvári lelkészt, világi részről pedig Vörös Jánost, a tabi választókerület közszeretében álló képviselőjét, mely után a gyűlés tagjai a megtartott közebéd után bucsut vettek egymástól. A megtartott banketten a gyűlési tagokat Kálmán Gyula egyházi főjegyző gyönyörű beszéde lelkesítette, felköszöntvén Vörös Jánost, mint új világi tanácsbíró. E beszédre Vörös János tanácsbíró és orsz. képviselő határos, gazdag tartalmu beszédben ecsetelte az egyházi ref. autonómia szép multját, jelenét és hivatását; éltetvén az autonómiáért áldozatkész népet és azon egyéneket, kik szellemi tehetségeiket és élethivatásukat az autonómia fentartására, a vallásos élet és az erkölcsök nemes irányban való fejlesztésére fordítják.

Legujabb brillant-ékszerek u. m. kar-
kötők, gyűrűk, fülbevalók, haj-, mell- és
nyakláncok, továbbá valódi arany, ezüst uri
női órák és láncok valamint valódi ezüst
és china ezüst iparművészeti tárgyak és
különböző ékszerek igen durva választékban
és igen mérsékelt áron kaphatók Schönwald
Imre ékszer-gyárosnál Pécsen, Király-u.
hattyu épület. Kivánágra, fenti cikk minden-
hová választékot beküld.

Ha gyors és általános elterjedés va-
lamely használati cikk becsét mutatja, ak-
kor a Kathreiner malátakávé elért eredmé-
nyeiben valóban példátlanul áll. Ma már
ugy a leggazdagabb és legelőkelőbb háta-
rtásban, mint a legegyszerűbb és legszerűbb
családokban is naponta használják. Amely
örvendetes ez a közegészség és népünk jó-
léte érdekében, nem kevesebb örömmel üd-
vözölhetjük ezt az eredményt hazai mező-
gazdaságunk érdekében. Azonban nem mu-
laszthatjuk el ismételtén rámutatni, hogy a
bevásárlásnál óvatosnak kell lenni, hogy az
ember tényleg a valódi árut kapja, eredeti
csomagokban, amelyekben rajta van a „Kath-
reiner“ név.

Törvényszék.

§ Szivar helyett fejsze. Furcsa eset
történt még 1894. évi június 18-án Domján
István oldi lakossal. Nevezett egy halotti tor-

ből térvén haza, bement Singer Adolf korcsmájába, hogy megigyék egy pohár sört. A korcsmáros kivitte neki a pohár sört s mikor Domján a kabátja zsebében sokáig keresgélte a sörért járó 10 krajcár után, sarkon fordult és vissza akarta vinni. Meg kell ugyanis jegyezni, hogy Domjának nem volt hitele Singernél, mivel abból az alkalomból, mikor még hitelezett neki, egy kontó kifizetésénél összekülönböztek. És a vendég talán nem is kap sört, ha elő nem kerül a kabátzseb mélyéből egy hatos. De így mégis kapott s ott idogált a sörből. Betévelyedett aztán a korcsmába Kati Péter, oldi lakos is, a kit Domján megkínált a sörből. Így a pohár sör hamar elfogyott s ekkor Kati Péter hozatott még egy pohárral. Amint ezt is megitták, távozni készültek s Domján ekkor így szólt a korcsma melletti konyhában levő korcsmároshoz:

— Kedves szivem, adjon egy szivart. Biztosan tudom, hogy van nálam még egy hatos; de nem találom. Megadom az árát holnap.

Szivar helyett azonban mást kapott jó Domján István. Kapott Singer Adolftól két fejszecsapást; egyiket a fejére, másikat a vállára s az így nyert sebei ötödfél hét alatt gyógyultak meg.

Domján a furcsa esetről kifolyólag sulyos testi sértésért jelentette fel Singert a pécsi kir. törvényszéknél. Az ítélőbiróság a vádat beigazoltnak is vette a megtartott végvárgyaláson és a korcsmárost 9 havi börtönre

ítélte. Vádlott felebbezése alapján azonban a pécsi kir. ítélőtábla — az önvédelmet látván bizonyos mértékben fennforogni — vádlott büntetését csak 6 hónapi börtönben alapította meg. Az elítélt ez ellen is felebbezvéen, a budapesti kir. Curia még inkább beszámítás alá vette az önvédelmet és 3 havi börtönre szállította le a büntetést. Vádlott ekkor olyan adatokra és tanukra hivatkozott, melyek a jogos önvédelmet s vádlott bűntelenségét tételezik fel s ezért a perújítás el lett rendelve ügyében.

Az újított perben ma délelőtt tartotta meg a végtárgyalást a pécsi kir. törvényszék. Az ítélőbiróság Varga Nagy István elnöke alatt Jobst Béla és Bajnovits Ármán szavazóbirákból alakult meg; a vádhatóságot Nagy Géza dr., kir. alügyész képviselte. Vádlott védelmét Nemes Vilmos ügyvéd vitte s jelen volt Jeilaich István, törvényszéki orvos is és Krudy István jegyzőkönyvvezető.

Elnök a tanukat az igaz vallomástételre figyelmeztetvén, panaszos adta elő röviden az esetet azon a furcsa, szinte hihetetlen módon, a hogy ő megtörténtnek tudja. Hogy már a sört sem akarta neki meginni engedni Singer, ha nem fizet; s ő efelett csak szóval fejezte ki megbotránkosását, de nem fenyegetőzött, nem kiabált. Csendesesen volt; mit se rendelt s csak szivart kért, távozásakor, a konyhában levő vádlottól. Az pedig erre, se szó, se beszéd, kihajolt a konyhából s egy fejszével fejbe és vállon sújtotta Domjánt. Domján ki-

futott a korcsmából, egyenesen a bírósághoz, hol az ő unokatestvére volt a bíró s megmutatván sebeit, elmondta az esetet. Singer pedig beszárta a korcsmáját s az ebben elmúlt.

Es az előadás azonban milyen rövid volt, ép oly valószínűtlennek is látszott. S épen ezért Varga Nagy István elnöklő bíró az újított per tanuvallomásai alapján kereszkérdések khaosza közé szoritotta panaszost, a kire rácsitálta, hogy épen nem olyan ártatlan ő, mint a milyenek látszani akar. Már az a körülmény is kétségesse teszi a dolgot, hogy Domján nagy erős ember; vádlott pedig gyenge. Meg astán minden ok nélkül miért támadna rá fejszével az a gyenge ember egy más erős, marcona férfira? De mint az új tanuk igazolják, Domján egyébképen is ludas volt a dologban. Kért ő nemcsak egy pohár sört, hanem második, harmadikat is. S már ekkor rakoncátlanokodott és fenyegette Singert. Vádlott felesége el is ment a bírósághoz, hogy elhívja a bírót. Az meg is jelent s le akarta csendesíteni panaszost, de az nem hallgatott rá. Mikor aztán távozni akart és szivart nem kapott, Domján feldühösödve rá rohant és előrántotta zsebéből a kését, hogy bosszút áll a korcsmároson. Az megrémült s felkapván a kezégyébe eső fejszét, asszal — önvédelemből — két csapást mért panaszosra.

Mindezt azonban tagadja panaszos. Ő csak „feléje ment“ a vádlottnak, mikor szivart kért tőle, de bántani nem akarta.

— Hát meg akarta csókolni talán?

nik ajkairól, a mint a férj szigorú tekintetét feléje fordítja.

— Ha bárkit választott is a kis semmirekeilő, elég nem jól tette, ha csak szivére hallgatott, a balgaságát szülei előtt eltitkolta. Nem szabad megfélekednie ősei-ről, nem családjáról; méltatlant nem emelhet családunk tagjai közé, a Kamarások címerét szennyfolt nélkül kell átadniuk az unokák kezébe.

S az ősei fényére büszke férfi isgatottan kel fel üléséről, arcán szigorú elhatározásai, s nagy léptekben méri végig a szobát, miközben vállán meg-meglebben a rókaprémés mente, s a sulyós sarkantyú ütemet ver lépteihöz.

A jó feleség fejét rázva nősi ura felhevülését, s a szót visszaszoritva ajkaira, várja, míg az újra megszólal.

Kamarás uram még néhány lépést tesz fel a alá, azután összefont karokkal áll meg felesége előtt.

— Az a Jani gyerek is örökösen távol van. Űzi, hajtja kinn a pusztákon a rókákat, nyulakat pihenés nélkül, mintha csak arra lenne kárhóztatva.

— Óh kedves férjem, szól a nő engesztelőleg, hadd pihenje ki magát a sok dolog, munkálkodás után hadd töltse kedvét az ugyis ártatlan mulatságban.

— Nem is azt akarom én tőle megvonni. Hanem az nincs kedvemre, hogy egy idő óta oly különösen viselkedik az a fiú irányunkban; az ezelőtt oly vidor kedvből alig maradt meg egy egy csendes mosoly, mely néha-néha megélelénkíti mindig bus arcát, serénysége munkája nem változott, de mit ér az a mi szülői keblünknek, ha napról napról hervadni látjuk életünk reményét.

lyekre szeretettel teljes odaadással simultak a halkan susogó cyprusok zöld koronái. Tágas, nyílt tér terjedt el körülöttük, melyet méltósággal vettek körül a helység első, legesszebb épületei s a tehetősebb gazdák büszke homlokzatu, tölgykapus házai, a fényes, ősi címerrel. Egyenes, tágas utcák ágastak azét a közép pontból, mint a nap fénylő korongjának óltető sugarai s az itt szappan, ott csereppel fehéret huzak előtt kerek koronájú akácfák lombtalan ágai közt sivitott az éjszaki szél.

Nem messze egyik mellék utcában magas kapuja felett a családi címer elmososult rajzával, állt egy fényes, sárga falu épület, cserepes fedelén az idő viharainak nyomait viselve. A belépőt hatalmas komondorok fogadják nem éppen a legbarátságosabban s fehér fogaikat mutogatva állanak föl a folyosó alacsony korfalára, mintegy tiltakozva a biztos bejárat ellen, de tehetetlenül hátrálnak annak magassága előtt s midőn már a háborgató idegen régen menedéket lelt a hás falai között, még akkor is haragos morgással fejezik ki dühös nemtetszésüket a vakmerő látogató ellen. Az udvar hátulso részében baromfi csapatok hallatják sajós lármájukat s külön-külön csoportban járják be kis birodalmukat s hogy egy-egy talált szem felett összerohanva, véres viadalra keljenek s hogy a jogos találmányt jogtalanul elrabolják egymástól. Mert, hiába, talán előttük is ismeretes az a kevéssé enyhe, de igen találó közmondás! A zajongó apró jószágok s bugó galambok sokasága között egyszerre nagy ijedelmet okoz a gémes kut felé ballagó fehér, puha szőrű Bimbó, fűrgé lábú bocikájával, mely vigan ugrálva fut körül

Asért ment felé, káromkodva, fenyegetőzve, hogy meg akarta csókolni? Kérde tőle türelmét vesztve az elnök.

Panaszos kihallgatása után vádlott mondta el az esetet, a tanuk vallomásaival egybehangzóan, majd a tanuk kihallgatása, a vád és védbeszéd következett. A közvádló ugyan nem ejtette el a vádat s ezzel szemben Nemes Vilmos dr. védőügyvéd érvelésben gazdag beszéddel mutatta ki védenca büntelenségét, vagyis, hogy ő jogos önvédelemből kifolyólag okozta a panaszoson a séreléseket. Az ítélőbiróság fel is mentette vádlottat a vád alól miben aztán a kir. ügyész is megnyugodott s csak a panaszos felelősségét a felmentő ítélet ellen.

§ A verekedők büntetése. Bajánin Vászó és Vusics László beremendi lakosok megverték Gyelanovits Szevetot. Ezért a pécsi kir. törvényszék elítélte az elsőt 4 havi fogházra és 20 frt pénzbüntetésre, a másikat pedig 8 napi fogházra és 5 frt pénzbüntetésre. A pécsi kir. tábla ez ítéletet helybenhagyván, azt ma hirdették ki vádlottak előtt, s azok belenyugodván, az ítélet jogerőssé vált s a verekedők átadattak büntetésük kiállása végett a kir. ügyészségnek.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Szöbeli tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. szeptember hó 7-én.

1. Stigmann József mint kk. Pallér Emma gyámja — Szünstein Lajos d. e. 9 óra.
2. Höffler testvérek és társa — Scheiber Sándor d. e. 9¹/₂ óra.
3. kk. Szieberth Imre és társai — Magy. kir. államkincstár és társa d. e. 10 óra.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése szeptember hó 4-én. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A bűnvádi eljárásról szóló javaslat volt a napirenden.

Erdély Sándor igazságügyminiszter a javaslat alapelveit ismerteti. A javaslat a vádelv alapján készült, főelve a közvetlen szóbeliség, sarkatos pontja az esküdtzéki bíráskodás. Eloszlatni igyekezik az aggályokat, a melyek ide vonatkoznak, miért is kijelenti, hogy a királyi ügyész nyomozási hatáskörét kész elejteni, ha a többség így kívánja.

Polónyi Géza örvend, hogy ez a javaslat benyújtott. Az esküdtzéki bíróság úgy szervezendő, hogy a közönség ítéleteiben megnyugodjék. Hátránya a javaslatnak, hogy az ügyészt nyomozási hatáskörrel akarja fölrüházni, ami homlokegyenest ellenkezik a

vádelv keresztülvitelével. Az ügyész nem lehet egy személyben vádló is, bíró is. Alkotmányos országban, a hol a pártok elvek alapján küsdenek, ilyen hatalmat az ügyészre ruházni nem szabad. Általánosságban elfogadja a javaslatot; de egyuttal külön javaslatot nyújt be az ügyész hatáskörére vonatkozólag, hogy ez visszautasíttassék a bizottsághoz átalakítás végett.

Szünet után Isssekutz Győző és Havivár Dániel pártolják Polónyi indítványát.

Károlyi István gróf nyilatkozik mint magyar ember és a néppártnak a nemzeti-ségekkel paktáló úzelmait elitéli.

Ugron holnap fog interpellálni a cár bécsi utjáról és ennek jelentőségéről s ennek során meleg hangon fog megemlékezni a cár által ajándékozott Rákóczy-kardról.

Bánffy b. szintén holnap fog felelni Szerdkényi interpellációjára.

A folyosókon élénken pertraktálták a függetlenségi pártok esetleges egyesülését, a mi ez idő szerint nagyon valószínűtlennek látszik, ceupán a választási harcra vonatkozólag, együttes modus vivendiről lehet szó.

Szerkesztői üzenetek.

Földszint.

Adjuk tudtára mindazoknak,
Kiket a sorsunk érdekel,
Hogy kiadónk redakciónkat
A földszinten helyezte el;
Ledegradált az emeletről.

a tágas udvarban. Hátrább halk nyeres hallatszik ki a gondos kezekre valló istállóból, melyben csinos, kesely paripák nyugodják ki a fáradalmakat, vigan ropogtatva a bő abrakot.

Miután így a jó gazdákra s tehetős vagyoni állapotra valló házat s környékét megtekintettük, kerüljünk beljebb nemes Kamarás János uram lakába, ő lévén e csinos birtoknak már jó három évtized óta jogos birtokosa. Magas, tiszta légű szobában találjuk az élte delén levő férfit, kinek fekete, már-már őszülni kezdő, nagy gonddal gondozott szakálltól körített arcán a nemes büszkeség s a jószívűség kellemes összhangzatban vegyül el, megszelidítve a sűrű szemöldöktől árnyalt szem szigorú pillantásait. Ezüstgombos, szép magyaros öltözet fedi erőteljes s kevéssé a kövérség felé hajló tagjait s a sarkantyus csizma minden lépténél meglebben a széles vállakra simuló rókaprémes mente. Jelenleg éppen a család hagyományos örökjében, a nagy támlájú karos székben ülve találjuk Kamarás uramat, kezében öblös pipájával, melynek bodor füstje egészen homályba burkolja méltósággal teljes alakját, egyesülve a már-már sötétedő alkonynyai is. Egész kényelemmel adja át magát az édes nyugalomnak s csak akkor veti fel fejét, midőn a felnyilt ajtón kedves életpárja lép a szobába. Középtermetű, barna asszony, egyszerű, otthonias öltözékben, szép arcán jószágos mosolylyal. Nyájasan tekint férjére, ki maga mellé inti a másik karos székre. A nő előbb azonban gondosan körültekint a szobában, megáll az üvegállvány előtt, elrendezgeti azon az egyes darabokat, majd itt, majd ott tesz vesz valamit s miután már mindenfelé végig hor-

dozta gondos szemeit, csak akkor foglalja el a szeretett férjtől mutatott helyet.

Kamarás uram egy utolsó füstfelleget bocsájt bodor karikákban maga körül s kedves pipáját maga mellé helyezi a szék karjához támasztva. S ekkor mosolyogva fordul neje felé s annak kérdő tekintetere néhányat köhintve, megkezdi a beszélgetést, melynek fontosságát előre is jelzi komolyságával, melyet arcá a futólagos mosoly után magára ölt.

— Hol van Juliska? Kérde Zsuzsánna asszonyt. S midőn annak feleletéből meggyőződik, hogy a kérdés megdéléséről nincs mit tartania, bizalmas hangon folytatja megkezdett szavait.

— Már itt is az ideje, hogy annak a szöske kis galambnak párját szerezzünk, kinek oltalma alatt boldog fészket építhessen.

— Teljesen igazad van, kedves Jánosom, szól Zsuzsánna asszony nyájasan; csak hogy van-e kedve már a kis galambnak párt választani, s új fészket építeni? teszi hozzá, miközben szépmetszetű ajakán alig feltűnő, pajkos mosoly fut végig.

— Az az első, de egyszersmind egyetlen feltétel is; mert boldogtalanná tenni soha sem fogjuk őt; azonban egészen szabadjára sem engedjük, nehogy maga legyen boldogtalanságának oka; hanem egyesítve szülői gondoskodásunkat az ő érzelmeivel, így vezetjük a boldogság karjaiba.

— De talán már választott is magának a mi kis lányunk társát, -- veti ellen Zsuzsánna asszony az előbbi mosoly kíséretében, a mely azonban rögtön eltű-

Bár mit se vétettünk neki, —
Vizitjét sok „lapunk barátja“
Eztán csak itt lenni teheti.

Szép lakni fenn az emeletben,
Ki megpróbálta, tudja jól;
Bár ellene háziuraknak
Stájgerolása egyre szól.
Hogy mi lejtünk a földszintre,
Szívünk, nagyon, nagyon beteg...
Nem kell az emeletre mászni,
Ha jön, aki gyógyítsa meg!

Igaz, hogy a lépcsőfokoknak
Ugrálása már odavan;
De oly kilátást, milyen ott volt,
Máshol keresni hasztalan.
Hiszen beláttunk oda épen,
A hol van a királyi tábla;
S kutattuk gyakran: rejt-e titkot
Az elnök urnak a szobája?

Oda már többé be nem látunk
S a szép kilátás nincs sehol...
Nem látunk mást, a vadvizet csak.
Eads időben mely lefoly
A megye-utcán nagyzubogva, —
Mert oda szolgál ablakunk,
Hogy a földszinten mától fogva
Szerkesztődik becses lapunk.

Égyet azonban sugunk önnek,
Nyájas s nyájatlan olvasó,
Hogy kiadónk — bár minket akart —
Önmagát... becsapta jól!
Csak a szedőknek terme választ
El már bennünket — s közelebb
Levén most hozzánk, még gyakrabban
Kérünk tőle... előleget!!

NYILT-TÉR +)

Krondorfi savanyviz.

Stefánia trónörkösné forrás,
kitűnő gyógyviz,
kedvelt asztali viz.

Főraktár: Pécsset,
Hirschler Mór urnál.
Kapható mindenütt.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

13402. sz.
tkv. 1896.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Studnik Mátyásné sz. Kresz Katalin pécsi lakos és csatlakozás folytán a pécsi takarékpénztár végrehajthatónak, Hazuka János ugyanis mint kkoru Hazuka Mari, Anna, Oszkár, János törv. képviselője pécsi, Hazuka Erzsé férj. Repuicsek Ferdinándné trencsiné, Hazuka Vilma férj. Rozner Antalné pécsi lakosok

mint néhai Hazuka Jánosné sz. Szontagh Katalin örökössei végrehajtást szenvedettek ellen 450 frt és 200 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíróóság területén levő a Pécs szab. kir. város határában fekvő a pécsi 600 sz. tjkvben + 4508 a/1/2 és 4508 a/1/2 hrsz. alatt felvéve volt jelenleg a pécsi 926. sz. betétben felvett I. 4907/3 hrsz. szőlőre 4907/5 hrsz. 15 sz. hatház utcai ház és kertre és pedig a b. alatt Zsolnay Vilmos pécsi lakos javára bekebelezett földhaszn. szolgalmi jog érintetlen hagyásával 636 frt becsárban az árverést elrendelte, a hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi október hó 6. napján délelőtt 9 órakor Pécsset a pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság árverési szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alulis eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 69 frt 60 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a bíróság nál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsset, a kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál 1896. évi július hó 8-án.

Bogyay Pongrác
kir. törvényszéki bíró,

Iskolás fiuknak

3-8 éves gyermekeknek való
gyermeköltöny fr. 3.25
„ köpeny fr. 5
Diszes kivitelben.

9-12 éves gyermekeknek
gambettaöltöny 5.50, köpeny 6 fr.

12-16 éves fiuknak
fiuöltöny 6 frt, fiuköpeny 7.50.

Dús választék férfiruhák, felöltők,
köpenyek, őszi öltönyök, téli kabátok,
városi és utazó bundákból.

Vizhatlan Loden esőköpenyek
8 frttól fellebb.

Szilárd kiszolgálás, határozott árak.
Mérték utáni megrendelések gyorsan,
pontosan és olcsón.

ZENTLER-féle

cs. és kir. szab. udvari férfi és gyermekruha gyár raktára
PÉCSSET.

Király-utca Bazárépület,
a városházával szemben.

AZ „ANKER“

élet- és járadék biztosító-társaság.
Alapított 1858-ban.

Igazgatóság:
Bécs, I. Hoher Markt 11.
(Anker-Hof).

Magyarországi vezérképviselőség:
Bpest, VI. Deák-tér 6. sz.
(Anker-udvar).

a társaság saját házaiban.

Főügynökség Pécsset: **EIZER JÁNOS** urnál, Széchenyi-tér 14.
a kir. ítélőtábla épületében. **Kerületi felügyelőség: KÁLNAI IG-**
NACZ urnál, plébánia-utca 6.

Igazgató tanács:

Gróf Hoyos Rezső, val. b. t. tanácsos, elnök
Gróf Nákó Kálmán, val. b. t. tanácsos, alelnök
Gróf Hoyos József, val. b. t. tanácsos

Gróf Zichy Jenő, val. b. t. tanácsos
Gróf Prokesch-Osten Antal
Theinburgi Pacher Gustáv
Pontzen Tivadar.

Képviseltek: Magyarország, Ausztria, ugy Némethon, valamint Francia-Olasz-, Spanyol és Törökország, nemkülönben Belgia, Hollandia, Szerbia és Egyptom minden jelentékenyebb városában.

Társasági vagyont 110 millió korona
Biztosítási állomány 460 millió korona
Eddigi kifizetések összege 192 millió korona

Halálesetre nyereséjogosultsággal biztosított feleink az évi díj 25%-át,
— életre és kiházasításra biztosítottak a biztosított tőke 17%-át
kapták osztalékul a lefolyt évben

Méltányos feltételeink mellett kötvényeink megtámadhatlanok. — Hadköttelezeteink biztosítása háboru esetére pótdíj nélkül.

Legelőnyösebb kiházasítási, — illetve gyermekbiztosítások.

Prospektussal és felvilágosítással szolgál Pécsset fenti főügynökségünk, ugy kerületi felügyelőségünk.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utcza 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segítségével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

nagy választékban kaphatók fogalmi, színes és fehér író papírok, különböző súlyban és minőségben; itató papírok, levélpapírok dobozokban, írotollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehéreneműt jelző tinták, kaucsuk bélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eféle cikkek, olcsó áron.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.